

**CONFEDERAȚIA NAȚIONALĂ
A SINDICATELOR DIN MOLDOVA**

2012, mun. Chișinău, str. 31 August, 129
Tel. 266502; 237304; Tel/fax: 234508
e-mail: office@cnsm.md

**НАЦИОНАЛЬНАЯ КОНФЕДЕРАЦИЯ
ПРОФСОЮЗОВ МОЛДОВЫ**

2012, мун. Кишинэу, ул. 31 Август, 129
Тел. 266502; 237304; Тел/факс: 234508
e-mail: office@cnsm.md

nr. 03-02/
La nr. 14/3-06/33 din 28.01.2016

**Domnului Octavian ARMAȘU,
Ministrul Finanțelor
al Republicii Moldova**

Stimate domnule Ministru,

Confederația Națională a Sindicatelor din Moldova (CNSM) a examinat setul de materiale ce vizează modificarea și completarea unor acte legislative în partea ce ține de realizarea politicii fiscale, vamale și bugetare pentru anul 2016 și perfecționarea legislației fiscale, vamale și bugetare și vă informează.

1. La art. IV al proiectului de lege pentru modificarea și completarea unor acte legislative:

CNSM se expune împotriva excluderii de sub incidența Legii fondului rutier nr. 720-XII din 02 februarie 1996 a finanțării lucrărilor de întreținere a drumurilor comunale și a străzilor și excluderea taxei pentru folosirea drumurilor din categoria surselor fondului rutier și trecerea acestora la categoria taxelor locale, dat fiind faptul că procesul nemijlocit de aplicare în practică va fi unul extrem de anevoios, în special, în cazul entităților care au reprezentanțe în mai multe unități administrative teritoriale, transferul taxelor fiind efectuat exclusiv în locul de înregistrare a entităților.

De altfel, în conformitate cu art. 2 din Legea drumurilor nr. 509 din 22.06.1995, drumurile comunale reprezintă drumuri care asigură legătura între satul-reședință de comună și satele componente sau obiectivele de interes comunal și care sînt proprietate publică a unităților administrativ-teritoriale, prin urmare fiind în jurisdicția nu doar a APL de nivelul întâi, dar și APL de nivelul 2, municipiilor Chișinău și Bălți, UTA Găgăuzia.

Reieșind din cele expuse, considerăm că unele APL de nivelul întâi vor fi lipsite de posibilitatea de a acumula resurse financiare suficiente și necesare pentru întreținerea drumurilor comunale și a străzilor.

Mai mult decît atît, autoritățile publice locale de nivelul întâi nu au capacități de personal pentru a întruni toate cerințele legale pentru contractarea serviciilor și asigurarea calității lor în vederea întreținerii drumurilor comunale și a străzilor, adică reparație și reconstrucție. Este de menționat faptul că actualmente, aceste atribuții îi revin Administrației de Stat a Drumurilor, instituția fiind responsabilă de gestionarea, întreținerea, reparația, modernizarea, dezvoltarea și exploatarea

drumurilor în scopul desfășurării traficului rutier în condiții de siguranță și în special de asigurare a utilizării cât mai eficiente și economice a resurselor financiare și materiale, alocate pentru dezvoltarea și întreținerea gospodăriei rutiere a Republicii Moldova, precum și de menținerea viabilității drumurilor, gestionarea și administrarea lor.

Concomitent, conform Ordinului comun al Ministerului Finanțelor nr. 11-09/772 din 17.04.2014 și Ministerului Transporturilor și Infrastructurii Drumurilor nr. 66 din 15.04.2014 cu privire la modul de finanțare a cheltuielilor fondului rutier pentru întreținerea căilor de acces la instituțiile de menire social-culturală din intravilanul localităților, aflate la balanța autorităților publice locale, responsabilii tehnici atestați ai Administrației de Stat a Drumurilor asigură supravegherea tehnică a lucrărilor, care include verificarea calității materialelor utilizate și calității lucrărilor executate, precum și efectuează examinarea documentelor și întocmește avizul privind corectitudinea lucrărilor efectuate pe care le prezintă Ministerului Transporturilor și Infrastructurii Drumurilor, iar în cazul introducerii propunerii ministerului, aceste atribuții vor reveni APL care nu dispun de personal pregătit pentru proiectarea adecvată și verificare și astfel fiind imposibilă asigurarea unei calități corespunzătoare a drumurilor comunale și a străzilor.

2. La art. VII al proiectului de lege pentru modificarea și completarea unor acte legislative:

2.1 La punctul 1

CNSM nu susține introducerea noțiunilor „autovehicul” și “autovehicul înmatriculat în Republica Moldova”, care se referă la introducerea impozitului pe autovehicule. Argumentele au fost expuse la punctul 1.

2.2 La punctul 2

CNSM nu susține introducerea impozitului pe autovehicule și excluderea taxelor rutiere (în partea ce ține de taxa pentru folosirea drumurilor de către autovehiculele înmatriculate în Republica Moldova) din surse de reglementare a veniturilor sistemului bugetar. Argumentele au fost expuse la punctul 1.

2.3 La punctul 6.

Dat fiind faptul că actualmente, cetățenii Republicii Moldova se confruntă cu o diminuare a puterii de cumpărare, determinată de deprecierea monedei naționale în anul 2015 și ca efect reducerea, în luna noiembrie 2015, a salariului mediu lunar real cu 6,7% față de luna noiembrie 2014, precum și o rată a inflației pentru anul 2015 de 13,6%, CNSM propune în vederea asigurării unui nivel optim de susținere a populației, expunerea literei a) al art. 15 din Codul fiscal nr. 1134 din 02.04.1997, în următoarea redacție:

- “a) pentru persoane fizice și întreprinzători individuali, în mărime de:
- 7% din venitul anual impozabil ce nu depășește suma de 45000 de lei;
 - 15% din venitul anual impozabil ce depășește suma de 45000 de lei, dar nu depășește 240000 de lei;
 - 22% din venitul anual impozabil ce depășește suma de 240000 de lei.

Introducerea unei noi cote de impozitare de 22% pe veniturile persoanelor fizice și întreprinzătorilor individuali ce depășesc 240000 de lei anual, similar practicii mai multor țări europene, care au prevăzute cote maxime de impozitare a veniturilor mari, va genera acumulări suplimentare pentru bugetul de stat, precum și bugetele locale.

2.4 CNSM insistă asupra reintroducerii literei g) a art. 20 din Codul fiscal, exclusă prin legea pentru modificarea și completarea unor acte legislative nr. 71 din 12.04.15, aprobată prin angajarea răspunderii Guvernului față de Parlament. Anterior, CNSM, de mai multe ori, și-a expus dezacordul pe marginea excluderii indemnizației de eliberare din categoria surselor de venit neimpozabile, reieșind din faptul că aceasta nu are caracter de salariu, dar reprezintă o despăgubire/compensație pentru un prejudiciu adus ca urmare a pierderii locului de muncă și implicit a venitului. Mai mult decât atât, cum am menționat în avizele anterioare, în majoritatea țărilor UE indemnizația de concediere nu este impozabilă.

2.5 La alin. (1) al art. 33 din Codului fiscal, CNSM propune substituirea cifrei „10128” cu sintagma „în quantum egal cu minimul de existență pentru populația aptă de muncă, calculat și publicat în Monitorul Oficial al Republicii Moldova de către Biroul Național de Statistică, înmulțit la 12 luni”.

De menționat că în 19 din 28 de țări europene, la impozitarea veniturilor persoanelor fizice este stabilit un quantum minim (în dolari SUA) care nu se impozitează, și anume: în Finlanda – 1246, Marele Ducat al Luxemburgului - 1056, Suedia - 958, Germania – 830, Franța - 773, Danemarca - 615, Spania - 398, Austria - 394, Republica Portugheză - 177, Republica Italiană – 124.

Chiar și în țările CSI veniturile egale cu salariul minim nu sunt impozabile (Republica Cazahă și Tadjică), iar în Azerbaidjan pentru veniturile lunare sub 250 manați, scutirea este egală cu minimul de existență).

2.6 La alin. (2) al art. 33 din Codul fiscal, CNSM propune substituirea cifrei „15060” cu sintagma „în quantum de 1,5 din minimul de existență pentru populația aptă de muncă, calculat și publicat în Monitorul Oficial al Republicii Moldova de către Biroul Național de Statistică, înmulțit la 12 luni”. Argumentele corespunzătoare au fost formulate la punctul 2.5.

2.7 La alin. (1) al art. 34 din Codului fiscal, CNSM propune substituirea cifrei „10128” cu sintagma „în quantum egal cu minimul de existență pentru

populația aptă de muncă, calculat și publicat în Monitorul Oficial al Republicii Moldova de către Biroul Național de Statistică, înmulțit la 12 luni”.

Menționăm că o asemenea practică există în Germania, unde contribuabilii căsătoriți pot opta pentru un venit pe familie, ceea ce reduce obligația de plată a fiecărui contribuabil membru al familiei (se totalizează veniturile obținute și se împart la doi, suma ce revine fiecărui contribuabil fiind mai mică, deci și impozitată cu o cotă progresivă mai mică). Ratele progresive variază de la 22,9%, pentru un venit de peste 8123€ (veniturile de până la 8123€ sunt scutite de impozit), și de 51% - pentru un venit de peste 56700 €.

Suplimentar, la alin. (2) al art. 34 din Codul fiscal, CNSM propune substituirea cifrei „15060” cu sintagma „în quantum de 1,5 din minimumul de existență pentru populația aptă de muncă, calculat și publicat în Monitorul Oficial al Republicii Moldova de către Biroul Național de Statistică, înmulțit la 12 luni”. Argumentele corespunzătoare au fost formulate la punctul 2.5.

2.8 La art. 35, (aliniatele (1) și (2)) din Codul fiscal, CNSM propune substituirea cifrelor „2256” și „10128” cu sintagmele „în quantum de 0,25 din minimumul de existență pentru populația aptă de muncă, calculat și publicat în Monitorul Oficial al Republicii Moldova de către Biroul Național de Statistică” și, respectiv, „în quantum egal cu minimumul de existență, calculat și publicat în Monitorul Oficial al Republicii Moldova de către Biroul Național de Statistică, înmulțit la 12 luni”.

Subliniem că una din țările UE care are un sistem fiscal bazat pe credite pentru impozit este Italia, al cărei credit pentru fiecare copil sau persoană aflată la întreținere a evoluat de la 408.000 ITL (211€), în anul 2000, până la 775.00 ITL (400€), în 2005. În această țară se mai acordă un credit suplimentar pentru fiecare copil cu vârsta sub trei ani în suma de 240.000 ITL (124€).

2.9 CNSM propune completarea art. 36 din Codul fiscal cu un alineat nou (9), avînd următorul conținut: „(9) Se permite deducerea cotizațiilor de membru de sindicat achitate de persoanele fizice pe parcursul anului fiscal în quantum de 1%.”.

CNSM solicită deducerea cotizațiilor de membru de sindicat achitate de persoanele fizice, adică de salariat, reieșind din principiile parteneriatului social, conform cărora părțile sînt egale în drepturi. CNSM cere ca în politica fiscală sindicatele să beneficieze de aceleași facilități ca și instituțiile administrației publice și organizațiile patronatelor.

Astfel, solicităm ca partenerii sociali să fie egalați în drepturi, așa încît taxele de intrare și cotizațiile de membru de sindicat reținute din salariul unui membru de sindicat să nu fie impozitate.

Menționăm că astfel de prevederi există și în alte țări europene, precum România, care la art. 57 din Codul fiscal, nr. 571/2003, prevede că beneficiarii de venituri din salarii datorează un impozit lunar, final, care se calculează și se reține

la sursă de către plătitorii de venituri din diferență între venitul net din salarii, calculat prin deducerea din venitul brut al contribuțiilor obligatorii aferente unei luni, scutirii personale, cotizației sindicale plătite în luna respectivă și contribuțiilor la fondurile de pensii facultative.

2.10 La punctul 19

La alin. (2), litera b) al art. 83 din Codul fiscal CNSM propune ca cifra „10128” să fie substituită cu sintagma „în quantum egal cu minimul de existență pentru populația aptă de muncă, calculat și publicat în Monitorul Oficial al Republicii Moldova de către Biroul Național de Statistică, înmulțit la 12 luni”, iar cifra „29640”, să fie înlocuită în toate cazurile cu cifra „45000”.

(A se vedea argumentele formulate la punctele 2.3 și 2.5).

Totodată, CNSM insistă ca la art. 83, alin. (2), litera c), după cuvintele „instituțiile publice” să fie completat cu sintagma „organizațiile sindicale și patronale”, și mai departe după text.

În conformitate cu art. 51 și 52 din Codul fiscal autoritățile publice și instituțiile publice, precum și autoritățile publice și instituțiile publice finanțate din bugetul public național sînt scutite de impozit. De același drept beneficiază și organizațiile sindicale și patronale în temeiul prevederilor art. 53³ din Codul fiscal. Totodată, prin Legea pentru modificarea și completarea unor acte legislative nr. 267 din 23.12.2011, la alin. (2), litera c) a art. 83 din Codul fiscal a fost exclus textul „organizații sindicale, asociații ale patronilor” care prevedea lipsa obligativității de a prezenta Declarația cu privire la impozitul pe venit a organizațiilor sindicale și a asociațiilor patronilor.

În acest context, CNSM insistă asupra egalării în drepturi a partenerilor sociali, sindicate și patronate cu autoritățile publice și instituțiile de învățămînt, și scutirii acestora de obligația de a prezenta declarația cu privire la impozitul pe venit.

2.11 CNSM propune repetat completarea alin. (1) al art. 95 din Codul fiscal cu două litere noi - e) și f), avînd următorul conținut:

„e) importul autoturismelor în Republica Moldova de către persoanele fizice sau juridice”.

„f) livrarea de autoturisme pe teritoriul Republicii Moldova de către persoane fizice care desfășoară activitate de întreprinzător și persoanele juridice”.

CNSM insistă asupra respectării prevederilor Cadrului bugetar pe termen mediu (2016-2018), și anume Obiectivele politicii fiscale pentru anii 2016-2018 (pagina 15), la compartimentul „Taxa pe valoare adăugată” pentru anul 2016, este prevăzută reexaminarea sistemului de impozitare a autoturismelor prin aplicarea TVA și, totodată, la compartimentul „Accize” - „În anul 2016 se prevede reexaminarea sistemului de impozitare a autoturismelor, prin anularea accizului.”.

Astfel, conform prevederilor actuale, accizul pentru importul autoturismelor este stabilit în dependență de capacitatea cilindrică a motorului și termenul de

exploatare a mijlocului de transport și nu ține cont în nici un fel de prețul real al autoturismului.

În contextul celor menționate, CNSM consideră că odată cu introducerea aplicării cotei TVA la importul și livrarea de autoturisme pe teritoriul Republicii Moldova și anularea accizului se vor majora semnificativ veniturile la bugetul de stat.

2.12 La punctul 25

La art. 96, litera b), CNSM propune ca cifra „8” să fie substituită cu cifra „5”, fapt ce va constitui o măsură suplimentară de susținere a populației, prin reducerea cu 3 puncte procentuale a cotei reduse a TVA la pâinea și produsele de panificație, zootehnie, fitotehnie și horticultură, medicamente și gaze naturale.

Or, prin semnarea Acordului de asociere cu Uniunea Europeană, Moldova și-a asumat responsabilitatea de a racorda legislația în vigoare la prevederile Directivei 112/2006 a Consiliului din 28 noiembrie 2006 privind sistemul comun al taxei pe valoarea adăugată care prevede stabilirea cotei reduse TVA în mărime de 5%, fapt care va stimula consumul și va contribui la diversificarea alimentației populației, în special al celei cu venituri modeste, din care fac parte și persoanele vârstnice. De menționat faptul că aceeași mărime a cotei reduse TVA se aplică în Polonia și Cipru, iar în Marea Britanie se aplică cota 0% pentru conserve, produse alimentare congelate, cereale, ulei de gătit, ouă, pește, fructe și legume, animale vii destinate consumului uman, carne și păsări de curte, lapte, unt, cașcaval.

Totodată, în vederea susținerii populației care anual se confruntă cu problema achitării tarifelor la gazele naturale și gazele lichefiate, CNSM insistă asupra stabilirii cotei reduse TVA de 5% la aceste produse pentru consumatorii casnici.

Concomitent, CNSM propune repetat completarea art. 96, litera b) din Codul fiscal cu un alineat (liniuță), avînd următorul conținut: „- 5% - îmbrăcăminte și încălțăminte pentru copii, produsele și serviciile de strictă necesitate, la echipamentele individuale de protecție, pe care angajatorul este obligat să le acorde gratuit salariaților”.

Propunerea dată este determinată de necesitatea asigurării unui nivel optim de protecție a salariaților din țară, or conform art. 13, lit. v) al Legii securității și sănătății în muncă, nr. 186 din 10.07.2008, angajatorul este obligat să le acorde gratuit salariaților echipamentele individuale de protecție, însă constatăm că conform rapoartelor Inspectoratului de Stat al Muncii, una din cele mai frecvente încălcări depistate de acesta se referă la neasigurarea cu echipament de protecție, fapt care pune în pericol sănătatea și viața salariaților, înregistrîndu-se anual un număr impunător de accidente de muncă.

Concomitent, avîndu-se în vedere că mărimea indemnizației pentru îngrijirea copilului pînă la vîrsta de 1,5 ani constituie 440 de lei lunar, iar mărimea medie a indemnizației pentru creșterea copilului pînă la împlinirea vîrstei de 3 ani a constituit la 01.01.2016 – 1157 de lei lunar. Indemnizația, care reprezintă o sursă de întreținere nu doar pentru copil, dar și pentru persoana care se ocupă de

îngrijirea acestuia, nu acoperă nici minimul de existență pentru copil, care pentru sem. I al 2015 a constituit 1653 de lei. CNSM consideră că aplicarea unei cote reduse a TVA în cazul îmbrăcăminte și încălțămintei pentru copii va constitui o măsură suplimentară de susținere a tinerilor familii cu copii.

2.13 La punctul 43

CNSM nu susține propunerea ministerului de stabilire a accizului pentru „Bere fabricată din malț” în mărime de 5 lei, comparativ cu 2,15 lei pentru 1 litru actualmente, fapt ce va afecta vânzările întreprinderilor producătoare și implicit salariații acestora.

Mai mult decât atât, proiectul legii și sinteza tabelară a propunerilor la proiectul de lege cu privire la modificarea și completarea unor acte legislative, conține date eronate în partea ce ține de stabilirea cotei accizului la bere și vin în contradicție cu prevederile Cadrul bugetar pe termen mediu (2016-2018), în partea ce ține de „Obiectivele politicii fiscale pentru anii 2016-2018”, la compartimentul „Accize” pentru anul 2016, se prevede majorarea cotelor accizelor stabilite în sume fixe (băuturi alcoolice, oxigen, azot, articole de bijuterie sau de giuvaiergerie, autoturisme, alte tutunuri și înlocuitori de tutun fabricate), prin ajustarea acestora la rata inflației prognozată pentru anii 2016 – 2018.

Prin urmare, cota accizului pentru „Bere fabricată din malț” trebuie să fie stabilită în mărime de 2,38 lei pentru 1 litru (2,15 lei *110,5%), dar nu 5 lei precum prevede proiectul.

2.14. La punctul 44

CNSM nu susține modificarea propusă la anexa nr. 2 la titlul IV din Codul fiscal. Argumentele au fost prezentate la punctul 2.11.

2.15 La punctul 71

CNSM este categoric împotriva introducerii în Codul fiscal a art. 230¹, care ar prevedea interdicția de a părăsi țara în cazul restanțelor la bugetul public național în baza interdicției aplicate de către organul fiscal. Dat fiind faptul că propunerea respectivă contravine prevederilor art. 27 din Constituția Republicii Moldova, care garantează oricărui cetățean al Republicii Moldova dreptul de a-și stabili domiciliul sau reședința în orice localitate din țară, de a ieși, de a emigra și de a reveni în țară.

Mai mult decât atât, conform art. 64 al Codului de executare nr. 443 din 24.12.2004, interdicția de a părăsi țara se aplică de către instanța de judecată, la demersul executorului judecătoresc, doar după luarea măsurilor de asigurare a executării documentului executoriu, cu obligarea executorului judecătoresc de a efectua periodic un control privind necesitatea menținerii acestei interdicții.

2.16 La punctele 87, 97 - 99 și 101

CNSM nu susține introducerea impozitului pe autovehicule prin excluderea taxei pentru folosirea drumurilor de către autovehiculele înmatriculate în Republica

Moldova din sursele de venit al fondului rutier. Argumentele au fost prezentate la punctul 1.

3. La art. VIII al proiectului de lege pentru modificarea și completarea unor acte legislative:

3.1 La punctele 1, 2 și 3

CNSM nu susține excluderea literei c) al punctului 1 și abrogării Capitolului IV din Hotărârea Parlamentului nr. 893–XIII din 26 iunie 1996 pentru aprobarea Regulamentului cu privire și utilizarea fondului rutier. Argumentele au fost prezentate la punctul 1.

4. La art. XII al proiectului de lege pentru modificarea și completarea unor acte legislative:

CNSM nu susține propunerea autorului proiectului de a efectua amânarea și eșalonarea stingerii obligației fiscale față de bugetul asigurărilor sociale de stat în condițiile și modul stabilit de Codul fiscal, similar impozitelor și taxelor, din motivul că contribuțiile de asigurări sociale nu au caracter de impozit și taxe, dar constituie o asigurare față de anumite riscuri. Prin urmare, asupra contribuțiilor de asigurări sociale de stat nu pot fi aplicate mecanismele și modalitățile prevăzute de Codul fiscal, or conform art. 1 din cod, acesta stabilește principiile generale ale impozitării în Republica Moldova, precum și reglementează relațiile ce țin de executarea obligațiilor fiscale în ce privește impozitele și taxele de stat, stabilind, de asemenea, principiile generale de determinare și percepere a impozitelor și taxelor locale și nu reglementează domeniul asigurărilor sociale de stat.

Concomitent, CNSM propune de completat art.30 al Legii cu un alineat nou cu următorul conținut:

“(4¹) Amânarea și eșalonarea stingerii obligației fiscale față de bugetul asigurărilor sociale de stat nu va afecta realizarea drepturilor de asigurări sociale ale asiguraților”.

Această propunere vine să asigure respectarea drepturilor asiguraților la stabilirea drepturilor de asigurări sociale ca urmare a întârzierii transferurilor către bugetul asigurărilor sociale de stat. Astfel, există multe situații când asiguraților, cu toate că li s-au achitat salarii și li s-au reținut contribuții, nu li se stabilește dreptul la pensie pentru limită de vîrstă, deoarece angajatorul nu a efectuat defalcările necesare la bugetul asigurărilor sociale. În cazul amînării sau eșalonării stingerii obligațiilor fiscale față de bugetul asigurărilor sociale de stat se pot crea astfel de situații. Totodată, este necesar de menționat că în conformitate cu prevederile art. 29 din Legea nr. 489 din 08.07.1999 privind sistemul public de asigurări sociale “Nedepunerea contribuției de asigurări sociale de către angajator nu afectează plata drepturilor cuvenite asiguraților”.

5. La art. XVI al proiectului de lege pentru modificarea și completarea unor acte legislative:

CNSM nu susține excluderea taxei pentru folosirea drumurilor de către autovehiculele înmatriculate în Republica Moldova din sursele de venit al fondului rutier și ale bugetelor raionale. Argumentele au fost expuse la punctul 1.

6. La art. XXVII al proiectului de lege pentru modificarea și completarea unor acte legislative:

6.1 La punctul 2

CNSM se expune împotriva completării cu alin. (4¹) al art. 293¹ al Codului contravențional, în partea ce ține de sancționarea consumatorului pentru nepreluarea bonului de casă (bonului de plată în cazurile prevăzute de actele normative), neprezentarea sau refuzul de a prezenta bonul de casă (bonul de plată în cazurile prevăzute de actele normative) la solicitarea organului de control, dat fiind faptul că conform modificărilor propuse la art. XXI al proiectului dat, și anume, completarea cu litera i) a art. 6 din Legea privind protecția consumatorului nr. 105 din 13.03.2003, care reprezintă doar un drept de a solicita și păstra bonul de casă, nu o obligație și prin urmare consumatorul nu poate fi sancționat pentru că nu și-a exercitat un drept. În contextul celor expuse, CNSM, de asemenea, propune expunere alin. (7) al art. 293¹ în următoarea redacție: „Lipsa la vedere a anunțului care atenționează consumatorul despre dreptul de a prezenta bonul de casă (de forma și conținutul stabilit) și obligația de a-l prezenta la examinarea eventualei reclamații.”

7. La art. XXXIII al proiectului de lege pentru modificarea și completarea unor acte legislative:

Este cunoscut faptul că acțiunea Legii privind controlul de stat asupra activității de întreprinzător nr. 131 din 08.06.2012 se răsfrânge și asupra activității Inspectoratului de Stat al Muncii, fapt ce contravine art. 12, 16 din Convenția Organizației Internaționale a Muncii privind inspecția muncii, nr. 81, 1947 (ratificată de Republica Moldova prin Hotărârea Parlamentului nr. 593-XIII din 26.09.1995).

Totodată, la reclamația înaintată de către CNSM, experții Organizației internaționale a Muncii au constatat că prin Legea nr. 131/2012 se încalcă angajamentele asumate de Republica Moldova prin ratificarea Convenției nr. 81 a OIM în vederea asigurării respectării și implementării acesteia.

De asemenea, este de menționat și faptul că asupra subiectului dat s-a expus și Curtea Supremă de Justiție a Republicii Moldova, prin Recomandările sale (nr. 69 din 30.12.2014) cu privire la aplicarea Convențiilor OIM, ratificate de Republica Moldova, unde a specificat că „... Legea privind controlul de stat asupra activității de întreprinzător, prin art. 18 și 21 alin. (1) lit. d), instituie proceduri prealabile de notificare a persoanei supuse controlului, care în virtutea Convenției nr. 81 nu sînt aplicabile în privința Inspecției Muncii”.

Aceste constatări ale Curții Supreme de Justiție, servesc cu siguranță, drept argument suplimentar în vederea excluderii activității Inspectoratului de Stat al Muncii de sub incidența Legii nr. 131/2012.

Pornind de la cele menționate, CNSM propune expunerea literei c) al alin. (4) al art. 1 din Legea privind controlul de stat asupra activității de întreprinzător nr. 131 din 08.06.2012 în următoarea redacție: „c) controalelor efectuate de către organele fiscale, vamale, financiare (bancare și nebancare), în domeniul muncii și securității și sănătății în muncă.”.

8. La art. XXXV al proiectului de lege pentru modificarea și completarea unor acte legislative:

CNSM nu susține propunerea de a exclude alin (2) al art. 13 din Legea privind bursele private nr.130 din 11.07.2014, reieșind din faptul că prevederile acesteia constituie o măsură stimulatorie pentru angajatori și totodată de facilitare a integrării tinerilor pe piața forței de muncă, care conform datelor statistice oficiale constituie cea mai vulnerabilă categorie pe piața muncii, cu cea mai mare rată a șomajului, care în trim. III 2015 a constituit 7,2 %, adică de 2,2 ori mai mult decât media pe republică.

Mai mult decât atât, considerăm irelevante argumentele aduse de autorul proiectului.

9. La Art. XXXVII al proiectului de lege pentru modificarea și completarea unor acte legislative:

CNSM se expune împotriva excluderii alin. (5) din art. 100, alin. (2) din art. 111 și alin. (8) din 145 din Codul educației al Republicii Moldova nr.152 din 17.07.2014. Întru argumentarea poziției sindicatelor este situația dificilă în ceea ce privește angajarea tinerilor și respectarea drepturilor salariaților la perfecționare profesională. Astfel, conform datelor obținute în cadrul cercetărilor diferitor instituții ponderea tinerilor absolvenți (învățământul secundar profesional, mediu de specialitate și superior) angajați în primul an după absolvire este de numai circa 40%. De asemenea, cu toate că în art. 213 al Codul muncii este prevăzut că pentru formarea profesională angajatorii vor aloca cel puțin 2 la sută din fondul de retribuire a muncii în realitate, conform statisticii se alocă doar circa 0,4% din suma stabilită.

Totodată, considerăm neelocvente argumentele aduse de autor. Considerăm că în Codul fiscal urmează a fi preluate facilitățile acordate și prevăzute mecanismele de acordare a facilităților respective.

Vicepreședinte

Mihail HÎNCU